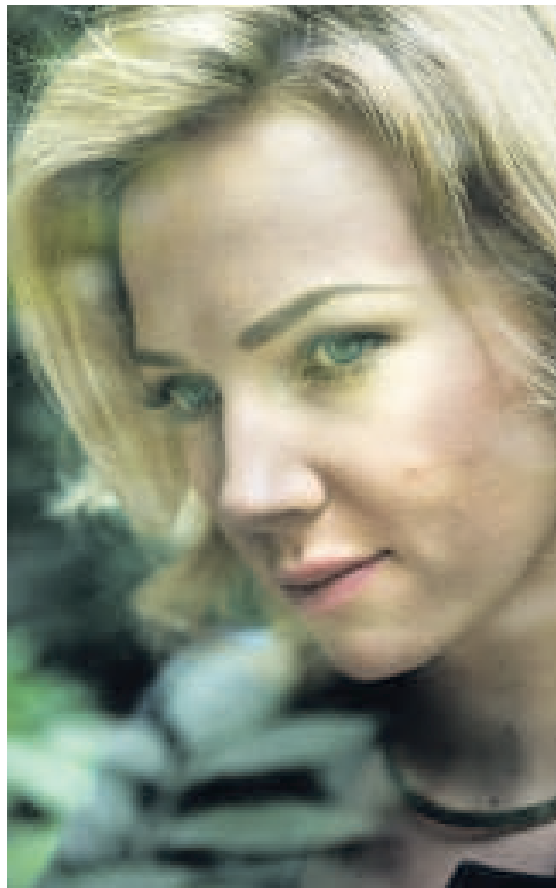

De wending

Een serie over mensen bij wie het leven op z'n kop staat.
Aflevering 3: Ancilla van de Leest, lijsttrekker Piratenpartij.

Ex-fetisjmodel Ancilla van de Leest is lijsttrekker van de Piratenpartij bij de Tweede Kamerverkiezingen. 'Er is een oorlog gaande tegen privacy.'

Door Frank Hendrickx Foto's Sanne De Wilde

Tolk van de nerds

Ancilla van de Leest (31) zit in de hoek van een leeg Amsterdams café. Ze heeft net haar avondeten besteld - huisgemaakt yoghurtjes, chocoladesaus en aardbeien - maar neemt amper de tijd om er van te eten. Veertig minuten later zal de ober vragen of hij 'de soep' weer mag meenemen.

De nieuwe lijsttrekker van de Piratenpartij laat zich niet snel afleiden als ze over privacy praat. Niet door huisgemaakt yoghurtjes, niet door de zomerhitte en soms ook niet door vervolgvragen ('Ik ben nu even *fuzzy on the details*. Ik kan het je later wel opsturen').

Van de Leest ziet de Piratenpartij, die volgens een enkele peiling op één zetel staat, niet als de volgende splinter in een toch al versplinterd politiek landschap. De in 2010 opgerichte, maar sindsdien weinig succesrijke beweging moet volgens haar een fundamentele discussie aanwakkeren over vrijheid en burgerrechten in een gedigitaliseerde wereld.

'Dat ga ik in de Tweede Kamer doen. Ik zit nu vaak vol frustratie naar politici te kijken: *you are wrong*. Er wordt te weinig nagedacht over de gevolgen van digitalisering en het opslaan van al die data over mensen. Dan denk ik: over mijn dood lijf, ik moet hier bij zijn. Ik ga mijn bek opentrekken.'

Dat het lijsttrekkerschap ook de aandacht vestigt op carrièresprongen uit haar verleden, ziet ze als een onvermijdelijkheid. 'Dat neem ik voor lief.'

In de Britse media is ze al de '*privacy playmate*' genoemd. Een privacyvoortechster wier leven op Google terug te vinden is, van haar niet altijd makkelijke jeugd met een alleenstaande moeder, de uitstapjes op televisie (*Expeditie Robinson*, *De Slimste Mens*), acteerwerk

(*Popoz*) tot de naaktfoto's die onder haar *nom de guerre* Ancilla Tilia op internet rondzwerven.

'Een paradox misschien, maar door mijn ervaringen heb ik misschien ook wel wat meer nagedacht over het belang van privacy. Daar is wel een tijd overheen gegaan, haha. Maar ik verdiep me nu al vier jaar heel serieus in dit onderwerp, ben actief geweest voor digitale burgerrechtenbeweging Bits of Freedom en werk sinds kort als *lead privacy advisor* bij detachingsbureau Brunel. Daar moet ik een privacydesk opzetten om bedrijven te helpen met privacyvraagstukken.'

Zakelijk: 'Maar als je nog vragen hebt over mijn foto's zal ik ze uitvoerig beantwoorden.'

Anders dan in landen als Duitsland en IJsland heeft de Piratenpartij in Nederland amper voet aan de grond gekregen. Ben je naar voren geschoven, omdat je een mediageniek verhaal hebt?

'Binnen het medialandschap werkt het misschien zo, maar Piraten kijken bij uitstek niet naar een leuk plaatje. Daarvan kun je ze niet beschuldigen. Ze hebben vertrouwen in me en weten waarvoor ik sta. Er is een lijsttrekkersverkiezing geweest met zes Piraten en daarbij ben ik met een ruime meerderheid gekozen.'

'Ik ben altijd al opgetrokken met nerds. Op het gymnasium waren er kakkers en nerds. Ik had een sterke voorkeur voor de laatste groep. Bij de kakkers ging het om de vorm. Welke kleuren heb je aan, hoe praat je. Ik was net uit België naar Nederland verhuisd en was dus anders. Nerds zijn niet met dat soort zaken bezig. Veel interessantere mensen.'

Ben jij een nerd?

'Ik zit niet de hele nacht te *coden*, maar het internet heeft mijn leven veranderd. Toen ik

Piratenpartij
Actief in zestig landen, één zetel in Brussel

De Piraten ontlenen hun naam aan het delen van door auteursrecht beschermd materiaal op internet: piraterij. Digitale informatie dient voor iedereen vrij toegankelijk zijn, is de overtuiging. De 'gewone internetgebruiker' is door 'de contentindustrie' gecriminaliseerd, stellen de Piraten. Het zijn de 'internetnerds' die veelvuldig gebruikmaakten van dealwebsites als The Pirate Bay en zich verzetten toen deze onder vuur kwamen te liggen van de Amerikaanse muziekindustrie.

Tien jaar geleden werd in Zweden de eerste Piratenpartij opgericht. Nu telt de Pirate Parties International (PPI) afdelingen in meer dan zestig landen en zit een Duitse Piraat in het Europees Parlement. De Piraten willen het internet vrijwaren van de verstikkende greep van multinationals en op controle beluste overheden. Inmiddels is (digitale) privacy het belangrijkste speerpunt. In Nederland deed de Piratenpartij in 2010 en 2012 mee met de Tweede Kamerverkiezingen, de laatste keer kreeg ze ruim 30 duizend stemmen.

18 was, begon ik als gymnasium-drop-out mijn eigen website (voor de verkoop van fetisjfoto's, *red.*). Een wereld ging open. Ik kan me nog herinneren dat ik als ondernemer opeens aan Amerikaanse regelgeving moest voldoen. Omdat ik Amerikaanse klanten had en een Amerikaans betalingssysteem. Zoiets zet je langzaam aan het denken, bijvoorbeeld over onze afhankelijkheid van Amerikaanse of Chinese infrastructuur.

'In de samenleving zie je nu dat het bewustzijn groeit. Dat is hoopvol. Het onderwerp raakt iedereen. Mensen verliezen banen aan robots, er vliegen drones boven het land, kinderen jagen door de straten op Pokémon, Uber vervangt de gewone taxi, Airbnb beïnvloedt de huizenmarkt...

'Van alles en iedereen worden gegevens opgeslagen. Die verdwijnen nooit meer. Facebook legt vast wat je liket, *smart devices* kunnen bekijken hoe je reageert op gezichten of gebeurtenissen. Over dat soort ontwikkelingen moeten we heel diep nadenken. Nu is het allemaal gemakkelijk, maar wat wordt er later gedaan met die gegevens?

'Kijk naar Turkije. Een waarschuwing. Die zuiveringen die nu plaatsvinden hebben met data te maken. Zo! Die lijsten van al die rechters, al die onderwijzers, al die journalisten die nu aangepakt worden. Die komen ergens vandaan. Dit is honderd procent waar privacy over gaat! Op het moment dat er iets misgaat of iets verandert in een maatschappij worden opgeslagen data opeens tegen mensen gebruikt. Dan liggen de lijsten klaar. Turkije was ook een vrij en seculier land.'

Denk je dat zoiets in Nederland kan gebeuren?

'Daarmee moet je rekening houden. Dat is iets waar burgerrechten over gaan. Het gebeurt misschien niet morgen, maar misschien wel over